

3. Войтович М.В. Психологічні особливості горювання. Актуальні проблеми психології. Серія «Психофізіологія. Психологія праці. Експериментальна психологія». 2019. № 19 (5). С. 10–23. URL: https://lib.iitta.gov.ua/721340/1/Voitovich_M_V_2019__Psychological_features_of_the_grief_proc-1-14.pdf (дата звернення: 10.04.2024).

Герман О., канд. іст. наук, доц., Заслужений діяч мистецтв України
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

КОМПЛЕКСНЕ ЗМЕРЕЖЕННЯ КРИЗОВИХ СТАНІВ ВИКЛИКАНИХ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЮ ВІЙНОЮ

Анотація. Для напрацювання висновків та вироблення конкретних пропозицій у питанні комплексної протидії гібридним загрозам та ризикам в умовах сучасної російсько-української війни, потрібна реальна оцінка кризових станів. Автор прагне окреслити пріоритетні напрямки такого аналізу в цей історичний період.

Ключові слова: війна, кризові стани, загрози, ризики

Herman O., Ph.D., Assoc. Prof.
Ternopil Ivan Puluj National Technical University, Ukraina

COMPREHENSIVE ASSESSMENT OF CRISIS STATES CAUSED BY THE RUSSO-UKRAINIAN WAR

Abstract. To draw conclusions and develop specific proposals on the comprehensive counteraction to hybrid threats and risks in the context of the modern Russo-Ukrainian war, a realistic assessment of crisis states is needed. The author aims to outline the priority directions of such analysis in this historical period.

Keywords: war, crisis states, threats, risks.

Ми перебуваємо у надважкій період нашої історії. Складність полягає в тому, що супроти незалежності України та її існування виступила незрівнянно більша за своїми людськими та економічними спроможностями країна-агресор, котра поставила за мету знищити нас і як народ, і як державу.

А для цього, попередньо провела величезну ідеологічну, диверсійну, політичну та духовну роботу по знеукраїненню населення, чимало приклалася до створення владного субконгломерату, котрий ментально пронизаний антинаціональним духом.

Створено психологічний, соціальний, мовний та релігійний надломи і розколи у суспільстві, фізично обезсилене покоління наслідками чорнобильської катастрофи.

Саме росія запровадила нові форми гібридної війни, звела до найнижчого у Європі економічного порога життєвий рівень нашого населення. Разом з тим, ми побачили й велике розшарування нашого суспільства за рівнем достатку, що спричиняє загострення стосунків поміж владою та населенням країни.

Війна викликала масову еміграцію молодих матерів та дітей, що в найближчому часі спричинить демографічну кризу. Війна втягнула нашу економіку в кредитну прірву та фінансову залежність на десятиліття, провела і посилює винищення виробничих можливостей, енергетичних центрів електро та газопостачання, затягує зашморг міжнародної блокади та зводить до мінімуму економічну та воєнну допомогу з боку інших держав.

Олександр Довженко написав ще 80 років тому слова, які звучать особливо значимо сьогодні: «Розкидала війна український цвіт по світах, в землі сирій тисячами білі кості проростають, в неволі карі очі гаснуть. Чи повернуться вони з усіх нетрів, далеких дальностей і заповнять землі батьківські замість померлих від ворога, від мору, од кулі та петлі? Чи так і

залишаться там, а на наші руїни наїдуть чужі люде і утворять мішанину. І буде вона не росія, не Україна, а щось таке, що подумати страшно».

Наш головний потенціал та ресурс, це – українці, однак нині у державі залишилося менше половини довоєнного населення, свідомих та прогресивних людей масово знищують на лінії фронту, а відсоток національно-патріотичний особистостей, здатних мислити по-дорослому (без фантомних рейтингових ілюзій) з кожним днем скорочується. І це болюча реальність. Прогнозується, що впродовж найближчих 12-15 років населення України скоротиться ще на 10 мільйонів громадян.

Також на даний час статистика засвідчує, що готових продовжувати боротьбу залишилося не більше 20 відсотків від всього наявного населення. Решту – це «тяжко втомлені від війни» та «ждуни якнайскорішого миру», закостенілі «радянщики» та відверті вороги незалежності України.

І це теж гірка реальність – доросла і правдива, а не та дитяча замакаронена (перепрошую – замафонена) брехня на догоду недалекоглядним політикам, які: «за шмат гнилої ковбаси, хоч рідну матір попроси – все віддасте». Шевченкове слово безсмертне.

Сумно, але нинішня влада багато в чому своїми ж руками прагне добити українське в українцях виконуючи замість москалів завдання денационалізації. Перетворення мобілізації у могилизацію, політичне самоїдство депутатів, неспроможність вести за собою, а лише вперто використовувати радянський метод – гнати поперед себе табунами людей, відсутність довірливої комунікації поміж владою й народом та нехтування просвітницькою роботою із населенням – що робити в час розгортання воєнної ситуації та тривалої відсутності електроенергії й газу. Повна неготовність до викликів війни та техногенних катастроф спричиняє закономірне нерозуміння й обурення людей.

І, тим паче прикро, що попереду цього опинилося Міносвіти (або, як називають в народі – Мін освіти). Тут плодять новації одну пекельніщу іншої. Скорочення до мінімуму годин національно-патріотичного виховання, ліквідація та перейменування кафедр українознавства, вилучення та різке зменшення годин на вивчення студентами історії та культури рідного краю привело до формування безликих космополітів за шкалою «а кака я разніца». І ці бездумні «вказівки» безумців, на жаль, сліпо й покійрно виконуються у вишах України. Дозволю собі ще раз зачитувати Довженка: «Єдиний у світі край, де не викладалася в університетах правдива історія – це Україна. То де ж рождатися, де плодитися дезертирам, як не у нас? Де рости слабодухим і запроданцям, як не тут? Без національного коріння породжується перекотиполе».

Виявляється, на догоду перестраховальникам із шкільних програм, (під гаслом шкідливого впливу на психіку учнівської молоді), вилучаються твори Тараса Шевченка «Гайдамаки», бо там Гонга своїх дітей вбиває, «Розрита могила», бо там Шевченко пише, що земля твоя запродана жидові, німоті, наші люди в чужім краї на чужій роботі... москаль могили розриває», а це, мовляв, національне приниження євреїв та росіян. Боїмося образити ворога.

Таки на правду, гірше московських вошей свої гниди. Навіщо нам чужі узурпатори, коли своїх вище голови вистарчає. До НАТО йдемо повернуті спиною, тобто прийміть, але ми не будемо нічого корегувати у своїй політиці та у ставленні до людей, в структурі судочинства і справедливості.

Забрехалися до краю перед власним народом і світом. Навчилися прикриватися ширмою ілюзій і забалакуванням людей, натягувати на свої червоні груди вишиванки, п'ялити на свої лица маски патріотів, при цьому грабуючи народ, вбиваючи довіру до мудрості українства серед інших країв світу, застрібаючи в свої комори мільярди людських жертв і закордонних пересилів. Все перелічене, окрім обурення, протесту, а то й внутрішнього вибуху – нічого доброго не принесе.

Тому потрібно якнайшвидше перейти до відвертої розмови, аналізу загроз, викриття ризиків та помилок, оцінки кризових станів та вироблення конкретних висновків, пропозицій і рекомендацій, які дозволять в цей не простий для України й кожного із нас історичний період

досягнути поставленої мети й успіху. Годинник невпинно веде відлік часу. До чого? До перемоги? До перемир'я? До поразки? Завтрашній день очікує наших сьогоднішніх рішень!

УДК 316.4

Мардинавка О.; Назаревич Л., канд. філол. наук, доц.

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя, Україна

ВІДМОВА УКРАЇНЦІВ ВІД СИМВОЛІВ, ЯКІ АСОЦІЮЮТЬСЯ З РОСІЄЮ

Анотація. Дослідження присвячено опису змін у сприйнятті українцями всього, що пов'язане з російським світом. Зосереджено увагу на спостереженні за фактами відмови та відсторонення від символів, які викликають асоціації з країною-агресоркою. Наведено чимало прикладів того, як у різних сферах життя українці нетерпляче ставляться до ворожого маркування, мови, пам'ятників і псевдокультури. Доведено адекватність таких дій громадянами України. Описовий та емпіричні методи лягли в основу нашої праці.

Ключові слова: символи війни, російська агресія, російсько-українська війна, пам'ятники, самоідентичність

Mardynavka O.; Nazarewycz L., Ph.D., Assoc. Prof.

Ternopil Ivan Puluja National Technical University, Ukraine

REFUSAL OF UKRAINIANS FROM SYMBOLS ASSOCIATED WITH RUSSIA

Abstract. The research is dedicated to describing the changes in Ukrainians' perception of everything related to the Russian world. Attention is focused on observations regarding the rejection and distancing from symbols associated with the aggressor country. Numerous examples are provided of how Ukrainians impatiently react to hostile labeling, language, monuments, and pseudo-culture across various spheres of life. The adequacy of such actions by Ukrainian citizens is demonstrated. Descriptive and empirical methods underpin our work.

Keywords: war symbols, Russian aggression, Russo-Ukrainian war, monuments, self-identity.

Вже тривалий період ми щоденно стаємо свідками звірств окупантів, які вже не одне століття не полишають Україну у намаганнях підкорити наш народ. Відповідно у свідомості українців формується відповідна рефлексія на все російське (авт. – далі у тексті топоніми Росія / Російська Федерація / Московія писатимемо з малої літери: **росія / рф / московія**). **Предметом** дослідження нашої праці є протидія людської свідомості тому, що асоціюється з нашим ворогом.

Наше завдання — розглянути яким чином населення нашої держави, яка перебуває у стані активної війни, усуває всі згадки про московію, яка і є причиною збройного конфлікту. Мета — дослідити те, як українці сприймають мову знаків і символів, зокрема маркування ворожої техніки, що переросли у маркер росіянізму, а також, яких змістових наповнень надають раніше звичним речам та як реагують на зміни.

Щоб глибше зрозуміти та оцінити вплив війни на звичне життя українського суспільства, ми застосували метод спостереження за людьми, їхньою поведінкою в соцмережах, вдалися до поверхневого аналізу певних статистичних даних, а крім того, ознайомилися з працями медіаексперта Олексія Ковжуна та письменника й військовослужбовця Ігоря Мітрова. Це дасть уявлення про те, що змінилося у свідомості українців в площині сприйняття символів під час війни.

В 2014 році відбулося вторгнення російських військ на територію нашої держави. 22 лютого 2022 р. президент Росії Путін В. В. оголосив воєнну спецоперацію — повномасштабну війну.

Війна суттєво вплинула на людей, постійний стрес – те що супроводжує кожного громадянина нашої держави. Агресію українці акумулюють у продуктивну дію: підтримують